

ג ו ט
 ט צ ת

דף פרשת שבוע

פרשת ויצא

יוצא לאור ע"י רבנות ק"ק פראג

כניסת שבת: 15:59 צאת שבת: 17:08

ז' כסלו תשס"ה 16. 11. – 17. 11. 07

PARAŠAT VA-JECE

DVAR TORAH

based on *Growth Through Torah*
 by Rabbi Zelig Pliskin

The Almighty told Jacob in a dream:

"And your descendants will be like the dust of the earth." (Genesis 28:16)

What kind of blessing is this? Everyone tramples upon the dust of the earth!

The Almighty was foretelling to Jacob the many trials and travails that the Jewish people would face throughout history - the exiles, the persecutions, the confiscations, the pressures to deny our heritage. However, the Almighty was also telling Jacob an important point of consolation - in the end, in the final days of redemption, in the time of the Moshiach (Messiah), the Jewish people will overcome their tormentors and prove victorious, just as at the end of his life, the tormentor is buried and covered by the dust of the earth.

© 2007 Rabbi Kalman Packouz and Aish.com

!there's more in english!
 see p. 3-4

תתן אמת ליעקב

הרב יורם אליהו

יעקב אבינו ידוע ומפורסם במידת האמת. הדרך להופעת האמת עברה דרך כור

ההיתוך של השהייה עם מי שהוא ההפך הגמור ממידה זו – לבן הארמי, לבן הרמאי, שכל מעשיו וכל דבריו בשקר יסודם. יעקב אבינו לאורך כל המפגש עם לבן מפליא במידותיו ומלמד אותנו מהי אמת, נאמנות ומוסר עבודה. בתחילת דרכו כשהוא מגלה שלבן רימהו, ולמרות הבטחתו המפורשת שייתן לו את רחל "טוב תיתי אותה לך מתתי אותה לאיש אחר" הוא מוצא בבוקר "והנה היא לאה". מסכים יעקב לתנאי נוסף עם לבן ועובד עמו "עוד שבע שנים אחרות" עבור רחל. רש"י במקום אומר "אחרות הקישן לראשונות, מה ראשונות באמונה אף האחרונות באמונה, אף על פי שברמאות בא עליו" (רש"י כט, ל). כאשר אדם עובד במקום מסוים קל לו להשקיע בעבודתו כאשר בעל הבית מתנהג כלפיו בישרות ובאמונה. אך כאשר הוא רואה שהמעביד שלו מתנהג עמו שלא בישרות ובמיוחד כשהוא מרמה אותו בשכר העבודה, נוטה האדם למצוא היתר לעצמו לא להתנהג בישרות ולחשוב שזה אפילו צודק שהוא יתבטל קצת ולא ימשיך באותה ישרות שהחל בה. והנה בא יעקב ומלמד שאת החשבון של הנאמנות עושים מול הקב"ה ולא מול המעביד, ולכן לעולם אינך פטור מלהתנהג בישרות על-פי מידת ההלכה.

נאמנותו של יעקב ומידת האמת שבו מתגלה באופן מיוחד בסוף הפרשה, כאשר חרה אפו על לבן, והוא מתאר בפניו כיצד שמר וטיפל בצאנו מול כפיות הטובה של לבן "זה עשרים שנה אנכי עמך רחליך ועזיך לא שכלו" – "שלא בלבד שעבדתיך באמונה כמשפט הצדיקים, אבל היטבתי לך ביותר שהשתדלתי באופן שלא שכלו" (ספורנו). וגם כשרעב יעקב לא נהג כמנהג הרועים ולא נגע בצאן לבן, "ואילי צאנך לא אכלתי". וממשיך יעקב "הייתי ביום אכלני חורב וקרה בלילה ותדד שנתי מעיני" – ומבאר הרד"ק "לפי שלא הייתי רוצה לנטוש את הצאן על רועה אחר תחתי (במקומי) הייתי סובל חמימות השמש וקרה בלילה ונדדה גם כן שנתי מעיני הן מפני הקור הן מפני שהיה לבי טרוד אל הצאן שמא יבואו זאבים לטרוף או גנבים לגנוב".

ואכן הגמרא (בבבא מציעא צג ב), כשבאה ללמד דיני שומרים ושוכרים לומדת זאת מיעקב ואומרת "עד מתי שומר שכר חייב לשמור עד כדי הייתי ביום אכלני חורב וקרה בלילה". כך שדרכו של יעקב היא לא איזו מידת חסידות אלא דרך שאנו צריכים לאמץ בחברה כולה. הרמב"ם, כשבא לסכם את הלכות אלו, "הלכות שכירות", אף הוא לומד מיעקב

וכותב "וכן חייב לעבוד בכל כוחו שהרי יעקב הצדיק אמר 'כי בכל כוחי עבדתי את אביכן' לפיכך נטל שכר זאת אף בעוה"ז שנא' ויפרוץ האיש מאוד מאד". נמצאנו למדים שהדרך לחברה מתוקנת עוברת דרך מוסר עבודה גבוה שצריך כל אחד ואחד לסגל לעצמו בעבודתו, להעלות את הנאמנות זה לזה - איש לאיש, שוכר למשכיר עובד למעביד וכיו"ב, לרמת האמת הזו הנלמדת מאבותינו, וכך נזכה באמת להעמיד חברה שאפשר להתגאות בה ולהיות באמת אור לגויים.

© כל הזכויות שמורות למכון מאיר

PNINEJ HALACHA

CHANUKA

(pokračování z minulého čísla)

Kapitola 2:

JAVAN, ŘECKO

V průběhu několika staletí se v Řecku vyvinula kultura s výrazným pokrokem ve vědě, filosofii, literatuře, umění, architektuře a vojenské strategii. Její síla stále mohutněla. Králi Filipovi Makedonskému se díky vítězství nad konkurenty podařilo sjednotit jednotlivé řecké státy pod svou vládou. Když se na trůn dostal jeho syn Alexandr, začal dobývat okolní svět. V průběhu tří let dobyli Řekové obrovská území: Malou Asii, území Erec Jisrael, Egypt a celou velkou Perskou říši až k Indii. Po smrti Alexandra Makedonského začali spolu o moc válčit jeho vojevůdci a říše se rozpadla na několik menších království.

Na dobytých územích se začala rychle šířit řecká kultura. Pohltila ostatní kultury a vytvořila jednu společnou, helénistickou kulturu. Bohatí a významní lidé všech národů se Řekům rychle přizpůsobili a přejali jejich způsoby.

I Jehuda byla ovládnuta Řeky, a i tam se počestění (*hitjavnut*) stále šířilo. Jenže Židé (*jehudim*, „Jehudané“) se od ostatních národů odlišovali [jak píše o patnáct století po Alexandrovi Rambam (*More Nevuchim* II, 29): „[...] někdy zůstane potomstvo, ale

nezůstane jméno; jak můžeš vidět u mnoha národů, u kterých sice není pochyby, že jsou potomky Peršanů nebo Řeků, kteří ale nemají žádné vlastní jméno, protože se asimilovali k jiným národům. A i to podle mě svědčí o věčnosti Tóry, díky níž máme stále své jméno (*jehudim*).“ A rav Kapach k tomu uvádí podobný výrok rav Saadji Gaona: „Náš národ je národem jedině díky své Tóře“, a proto byl proces *hitjavnut* v Jehudě relativně pomalý. Ale během sto šedesáti let řecké vlády se jejich vliv přesto neustále šířil, především mezi bohatými, až dospěl do stádia, kdy nejvyšší koheni Jason a Menelaos byli hlavními představiteli *mitjavnim*, pořečtělých Židů, a aktivně se zasazovali o posilování řeckého vlivu v Jehudě. Hned vedle Chrámu postavili sportovní stadión a dali přednost sledování sportovních zápasů před službou v Chrámu.

Kapitola 3:

PROTIZIDOVSKÁ NAŘÍZENÍ A POVSTÁNÍ

V roce 3571 (r. 169 p.o.l.) podle počtu, který počítáme od stvoření člověka, přibližně sto šedesát let po dobytí Erec Jisrael Řeky, začal zločinný Antiochos IV. Epifanés stále více podnikat kroky proti Izraeli. Řekové za jeho vlády ukořistili vybavení Chrámu, zbořili hradby Jeruzaléma, tisíce Židů zabili a další prodali do otroctví. V r. 3573 Židům přikázal opustit Tóru a její *micvot* a sloužit „cizí službu“, *avoda zara* (modloslužbu). Zrušil službu v Chrámu a učinil z něj místo *avoda zara*. Svitky Tóry byly roztrhány a spáleny [jako o staletí později tolikrát svazky Talmudu v Evropě]. Vojáci chodili od vesnice k vesnici a nutili Židy stavět oltáře pro *avoda zara* a jíst prasata. Obřízka byla zakázána, ženy, které své syny nechaly obřezat, byly popraveny. V důsledku těchto nařízení mnozí *chasideim* uprchli

do pouští, do hor, do jeskyní nebo do jiných zemí, a mnozí byli zavražděni pro *kiduš Ha-Šem* [tzn.: byli zavražděni proto, že byli Židé a odmítli opustit Tóru].

Když jednou Řekové přišli do Kfar Modi'in a požadovali, aby Matitjahu ben Jochanan, *kohen gadol*, sloužil *avoda zara*, Matitjahu vstal a zabil Řeka i *mitjavena* [asimilovaného Žida], který byl s ním. Hlavní novinkou v jeho činu bylo to, že místo aby se nechal zabít pro *kiduš H'* jako ostatní *chasideim*, dal přednost zabít nepřitele; a spolu se svými syny tak zahájil povstání proti Řekům a proti *hitjavnut* (pořečťování a asimilaci).

Válka byla těžká. Chašmonejští bojovníci, které vedl Jehuda Ha-Makabi, přemohli řecké vojáky a asi po dvou letech se jim podařilo dobýt Jeruzalém. 25. kislevu 3576 začali očišťovat Chrám a obnovovat v něm službu. A tehdy se stal zázrak s lahvičkou oleje [viz 1. kapitola].

Řekové se potom vrátili do Erecu v mnohem větším počtu, dobyli Jeruzalém, a do Chrámu jmenovali pořečtělé koheny (*kohanim mitjavnim*). Aby ale nestupňovali napětí mezi sebou a Židy, zrušili vyhlazovací nařízení a povolili Židům konat Tóru a její *micvot*. Válka v různých podobách a síle pokračovala, Chašmonaim skloubili sílu, diplomacii a triky, až nakonec po desítkách let jsme se dostali ke státní samostatnosti. Je pravda, že to bylo pod určitou ochranou velkých říší, nejprve řecké a potom římské. Přesto ale byla vláda v Erecu vedena Židy a pro Židy.

Na první pohled se zdá, že kdyby měli Řekové více trpělivosti, byla by se nakonec i Jehuda pořečtila jako ostatní národy. Ale ruka H', skrytá v běhu generací, dala vzniknout střetu. Podobně jako v příhodný okamžik zatvrdil srdce faraóna, tak zatvrdil srdce i Antiochovi, díky čemuž se mohla

projevit židovská víra, odhodlanost a síla.

Kapitola 4:

KONEC RODU CHAŠMONAIM

Kdy skončila válka proti Řekům politicky-vojenská, rozpoutala se opět válka kulturní. Stále ještě bylo třeba čelit mohutné záplavě helénismu, která spláchla všechny kultury v okolí. Řecká kultura měla obrovskou sílu. Metody vědeckého výzkumu byly rozvinuté, vojenská strategie skvělá, systémy vlády efektivní. Sochařství a architektura působily silným dojmem. Divadelní představení byla fascinující a sportovní soutěže vzrušující. Proto se řecké kultuře podařilo rychle se rozšířit po celém tehdy známém světě. I po stovkách let, když se hlavní světovou velmocí stal Řím, zůstala řecká kultura kulturou vládnoucí.

Přestože povstání proces helenizace zbrzdilo, zastavit ho nedokázalo, a po několika desítkách let měla *hitjavnut* opět hluboko zapuštěné kořeny mezi bohatšími a mezi těmi, kteří přišli do užšího kontaktu s ostatními národy. *Mitjavnim*, kteří byli v období vlády Chašmonaim, se nazývali Saducejové. Neschvalovali úplnou asimilaci, ale podporovali myšlenku, že je možné, aby se v rámci existence židovského národa propojila věrnost psané Tóře s řeckou kulturou.

Jedním ze smutných paradoxů této doby je fakt, že vnuci a pravnucci Matitjaha, který obětoval svůj život ve válce proti *hitjavnut*, se dobrovolně přidali k *mitjavnim* a pronásledovali učence (*chazal*), kteří byli nositeli tradice. Pravnukem Matitjaha byl král Janaj, který měl zároveň funkci nejvyššího kohana. Spočítal si, že až zemře, jeho smrt *chachamy* a jejich přívržence potěší, a tak, aby jim radost pokazil, nařídil, aby hned po jeho smrti popravili mnohé z učenců Izraele. Nicméně

poté, co zemřel, jeho dědicové v čele s manželkou Šlomcion toto nařízení zrušili. A den jeho smrti se stal dnem radosti a díky za smrt zločince a za záchranu *chachmej Jisrael*.

A nakonec byla rodina Chašmonaim přemožena a vyvražděna vlastními otroky, v jejichž čele stál Herodes, který se prohlásil za jejich dědice a vládl místo nich. Jak řekli chazal (Bava Batra 3b): Každý, kdo říká, že je z rodu Chašmonaim, je buďto otrok, nebo podvodník.

© 5768 rav Eliezer Melamed

(Pokračování příště bs" d.)

!CHANUKA ZAČÍNÁ ZA DVA A PŮL TÝDNE!

SEFER MESILAT JEŠARIM

Kapitola 17

Jak získávat *midat ha-tahara*

Dosáhnout této vlastnosti bude snadné pro toho, kdo už vynaložil to úsilí a dosáhl vlastností, o kterých jsme hovořili doposud. Protože když se člověk zamyslí a pořádně podívá na podřadnost požitků světa a veškerého jeho „dobra“, jak jsem napsal výše [viz kapitoly 13-15 v předchozích číslích], zprotiví se mu, a on už je nebude považovat za nic jiného než za zlo a nedostatky temné a hrubé tělesné přirozenosti; a když bude mu takto jasné, že to jsou skutečné nedostatky a vady, určitě pro něj bude snadné se jim vyhnout a odstranit si je ze srdce. A tak čím hlouběji a čím častěji bude člověk poznávat podřadnost tělesnosti a jejích požitků, tím snazší pro něj bude očistit své myšlení a srdce, aby se v při žádné z činností neohlížela na jecer, nýbrž aby ke všem tělesným činnostem byl jakoby nucen, a ne jinak.

A stejně jako jsme rozdělili na dvě části ryzost (*tahara*) myšlení – jedna při tělesné činnosti a jedna při službě H' - tak i úsilí potřebné

k jejímu nabytí má dvě části. Cestou k tomu, aby člověk očistil své myšlení při tělesných činnostech, je stále si uvědomovat podřadnost světa a jeho požitků, jak jsem napsal; a k očištění myšlenek při činnostech spojených se službou ať si dobře uvědomí, jakou iluzí jsou pocty a váženost a jaká je jejich faleš, a ať si zvykne před nimi prchat, a tak se v okamžiku služby očistí od myšlenek na pochvaly, které si za to od lidí vyslouží, a bude své myšlenky směřovat jedině k jejich Majiteli, protože Ten je naší chválou, On je veškerým naším dobrem a naší dokonalostí, a nikdo jiný; a tak říká Tóra (Dvarim 10, 21): *On je tvou chválou a tvým Bohem* [Sforno v tomu verši píše: chlub se (vychvaluj se) tím, že jsi služebníkem Toho, jenž vládne skutečnosti].

Mezi činnostmi, které člověka k této vlastnosti přivádí, patří příprava k věci služby a ke konání micvot, tzn. že se člověk nepustí do vykonání nějaké micvy jen tak z ničeho nic, v okamžiku, kdy nemá vůbec klidnou mysl a není schopen se soustředit na to, co dělá, nýbrž že se na to pečlivě a klidně připraví, aby se soustředil a uvědomil si, co se vlastně chystá vykonat, a před kým se to chystá vykonat, protože když takto začne jednou přemýšlet, bude pro něj snadné zbavit se všech vedlejších pohnutek a vrýt si do srdce pravdivou a náležitou intenci. Podívej se, že první chasidim čekávali před tfilou celou hodinu, aby svá srdce při tfile směřovali k Místu (Berachot 30b). A tu hodinu samozřejmě nezaháleli, nýbrž připravovali se a chystali k tfile, která byla před nimi, a odhazovali nežádoucí myšlenky s naplňovali se potřebnou bázni a láskou. A verš říká (Ijov 11, 13): *pokud jsi připravil své srdce a k Němu roztáhl dlaně.*

A faktory, které způsobují ztrátu této vlastnosti: **nedostatek přemýšlení** o věcech, které jsme zmínili (tj. o hlouposti a podřadnosti požitků), ctižádost a malá příprava ke službě.

Protože první dvě věci svádějí myšlenku a táhnou ji k postranním pohnutkám, jako nevěrnou ženu, která k sobě místo svého muže bere cizí; a proto se taky takovým vnějším myšlenkám říká *znut ha-lev*, prostitute srdce, jak je napsáno (Be-Midbar 15, 39): *nepouštějte se na výzkumy za svým srdcem a za svými očima, za kterými se prostituujete* [v širším významu slova je *znut* (v základním významu „prostitute“) každá činnost zaměřená na ukojení nějaké pudové potřeby, „oči vidí, srdce táhne a tělo koná“ (viz Raši)]; protože tak se srdce člověka odvrátí od dokonalého pohledu, který mělo, a stane se prostředkem spojení s marnostmi a klamnými představami.

A nedostatečná příprava způsobuje, že hloupost přirozenosti, přicházející z jeho tělesné části, není zahrnuta, a on tak svým nedostatkem kazí službu H'.

A teď vysvětleme, co je to *chasidut* [v další kapitole].

příště bs" d 18. kapitola:
co je to *midat ha-chasidut*

THE LAWS OF CHANUKAH

Rabbi Eliezer Melamed

A FESTIVE MEAL?

When discussing the festival of Chanukah, it is very important to relate to the unique character of the holiday. The halachah that will perhaps help us best accomplish this is the law that deals with the issue of meals on Chanukah - i.e. is there an obligation to serve a festive Chanukah meal or not?

The Rishonim were divided on this issue. According to the Maharam of Rotenburg, there is no mitzvah to serve a special Chanukah meal since the holiday was not established as one of feasting and drinking - but rather one of Thanksgiving and Praise

alone. This is also how the Shulchan Aruch rules. In contrast, both Rambam (Maimonides) and Maharshal maintain that there is a positive rabbinic obligation to serve festive meals on Chanukah.

According to all opinions, there is clearly not the obligation on Chanukah to eat and drink in the same manner as we are mandated to do on Purim. The question, though, is why? Levush explains that Purim involved a decree by Haman to completely physically obliterate the Jewish people; as such, it is fitting to celebrate the physical survival of our nation by engaging in the physical pleasures of eating and drinking. Chanukah, however, is a celebration of the victory of the Jewish spirit over the pressure exerted by Hellenistic culture (the Greeks issued decrees against the performance of numerous Torah commandments). Therefore, the main focus of Chanukah is spiritual, to give thanks and praise Hashem, Who helped us preserve our religious identity.

In practice, the later rabbis ("Acharonim") ruled according to the view of the Rema (Rabbi Moshe Isserles), who ruled that there is a mitzvah to serve festive meals on Chanukah, on condition that they are held in a "spiritual" framework, i.e. a meal filled with words of Torah, songs and praises to God...

CHANUKAH AND TORAH LEARNING

Chanukah is the holiday of the Oral Torah, since it is the first rabbinic holiday, and since it also symbolizes the importance of intensifying one's dedication to the learning of the Oral Torah. During First Temple times, prophecy was still prevalent and most learning surrounded the written Torah. After the destruction of the First Temple, however, prophecy came to an end, and the era of the Oral Torah began. Study of the Oral Torah is the clearest expression of the loftiness of the Jewish people, whom, through the study of the Oral Torah, become partners in the revelation of the Torah's light, its wisdom.

It may be that the written Torah's light is brighter, similar to the midday sun - while the light of the Oral Torah is comparable to the light of the moon and stars. Yet, the Oral Torah has the power to penetrate and enlighten the innermost parts of the Jewish soul. During the Second Temple period, the sages laid the foundation for the

learning of the Oral Torah, its laws, regulations and customs. Through the unique light provided by the Oral Torah, we were able to overcome many of the trials and tribulations of the exile.

This idea is apparently the deeper reason for the Chanukah having merited such a prominent place in Jewish custom. Even those Jews who otherwise find themselves distant from the performance of many Torah mitzvot are careful to light the Chanukah.

As we have already mentioned, the mitzvah of lighting the Chanukah can be minimally fulfilled by lighting one candle each night; the "mehadrin" custom is that each family member lights one candle each night; the "mehadrin min hamehadrin" custom is that a candle is added each night, to the point where eight candles are burning on the final night of the festival. Isn't it amazing that regarding the one mitzvah that just about all Jews are careful to observe, they do it in the most ideal manner?

We should also note that the number "eight" in Jewish belief, refers to the "supernatural" - matters that transcend nature. The physical world was created in seven days, and there are seven days in each week. Eight therefore symbolizes that which is one step beyond the physical. Brit milah (ritual circumcision) is a mitzvah aimed at elevating physical existence to a higher plane.

Torah, too, aims at elevating nature to a Divine level symbolized by the number eight. This is why the Torah was given on Shavuot, which follows the counting of seven weeks, seven seven day cycles, from the festival of Pesach. Similarly, Jewish custom asserts that the yearly synagogue Torah reading be completed on Shmini Atzeret/Simchat Torah, which is the eighth day from the start of the festival of Sukkot. So, too, the fact that Chanukah is eight days long expresses the loftiness of the Oral Torah - the inheritance of the Jewish people - the nation that is "above" nature.

© 5768 Rabbi Eliezer Melamed

ask the rabbi

questions and answers on Yeshiva.org.il

QUESTION:

I would like to live a more spiritual life, but Judaism just doesn't turn me on. All it offers is endless restrictions and laws - you can't go to the beach on Saturday, you can't eat cheeseburgers, you have to say the same fixed prayers over and over again... Rabbis

try to paint a rosy picture of Judaism, but I am longing for freedom from the shackles of material life, not enslavement to a straitjacket of laws.

ANSWER:

Ironically, the commandments of the Torah, the real pathways to freedom, are seen as the greatest barriers to t'shuva. People seeking lofty spiritual horizons feel constricted by the details of Jewish law. They seek to escape the world and its material demands. They long for a life of spiritual retreat and pure contemplation. Thus the commandments of the Torah, with their focus on perfecting practical life, are seen as barriers to their goals.[1]

While separation from one's usual world of endeavor may be helpful in the early stages of t'shuva, spiritual nirvana is not the end of the road. G-d did not create man to reject life and sit alone on an isolated mountaintop. Rather, man's goal should be to uplift all of the world to the Divine harmony set forth in the Torah. A person's eating should be holy, his married life should be holy, his comportment and speech should be holy, even his business should be conducted in a holy, "spiritual" fashion. All of these things can only be achieved when a Jew is versed in the details of Jewish law and practice.[2] Only then can he align his life with G-d's transcendental plan for Creation. Only then can he free himself from the shackles of sin and false notions of spirituality.

For example, in order to enjoy the free-flying sensation of paragliding, a person can't simply jump off a cliff. If he does, he will crash. First, he has to learn all of the detailed rules of paragliding - how to tie the cords, how to adjust the harness, how to control the winds. He has to learn what to do, and just as importantly, what not to do. If he pulls the wrong cord when he wants to ascend, he could end up plummeting into the water. Before he can experience the freedom of flight, he has to master all of the rules of the sport. Otherwise, he is embarking on a course of disaster.

1. See "The Art of T'Shuva," Chapter 15.
2. Orot HaT'shuva, 8:4.

Rabbi David Samson

See 2419 Q&A more on yeshiva.org.il

SHABBAT TIMES - PRAHA:

- **Mincha @ kabalat šabat:** 15:59

- **Šachrit:** 9:00

- **Sof zman šma (GR'A):** 9:32

- **Sof zman tfila:** 10:17

**ŠIJUR ON PARAŠAT ŠAVUA vždy
hodinu před minchou v midraši
(česky/in Czech)**

- **Mincha @ seuda šlišit:** 15:35

- **Ški'a:** 16:16

- **Maariv @ havdala:** 17:05

- **Šabat leaves:** 17:08

olomouc -10, brno - 8, harlow vary, +6, teplice +3

gut šabes, Šabesové čtení. vydává pražský rabinát.
redakce: immanuel cháb
download: www.kehila-olomouc.cz
email: gut.sabes@bluetone.cz